

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT POLITIKAI LAPJA

A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG” ÉS TÖBB EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
 ELŐFIZETÉSI ÁRA: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. Kézírók, közlégi előjárók, papok és gazdasági egyetemi tagok egész évre 8 K, tanítók, közlégi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. Egy példány ára 10 fillér. Helyközi telefon 15. sz.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BETEGHPÁL
 LAPTULAJDONOS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előzetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk. Hivatalos hirdetések 100 szög minden szó 6 fillér, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet cm. 8 fillér, többszöri közlésnél 6 fillér. Nyit-tér so a 1 K. Díjak előre fizetendők. — M. kir. postatakarékpénztári osek- és klóring 10.489. szám.

Fejlesszük a népipart.

Írta: K. Kathonay Béla.

Ha a legujabb nemzetiségi és szociális törekvéseket megfigyeljük, azok természete, iránya és szertelenségei fölött gondolkozunk, ez elszomorító társadalmi jelenségek a maguk ridegségükben, ellenállhatatlanul győznek meg bennünket a felől, hogy minden becsületes hazafinak, aki igaz szeretettel érez népünk és hazánk sorsa iránt, aki nemcsak ajkán hordja divatos frázisként a hazaszeretet, hanem szívében és lelkében is, ezen halaszthatatlan orvoslást igénylő társadalmi betegség ellen küzdeni kötelessége.

Mit ér lépten-nyomon hangoztatnunk, hogy mi vagyunk a legalkotmányosabb és legigazságosabb államfenntartó nemzet, ha e szép jelszavak zsolozsmáiba brutális tiltakozással zúg bele a társadalmak egész csoportjának elégtelensége; azon társadalmaké, melyeknek lelke minket lenéző idegen érdekek, idegen intézmények iránt rajong. Gondolkozása el van vadítva, meg van rontva, melyet már megjavítani egy új nemzedék önértékes nevelése nélkül nem leszünk képesek. Hogy ezen segíteni kell, hogy ennek útját kell állani, belátták már mindenütt, tettek is intézkedéseket ellene. A kormány felső népiszkolákat és polgári iskolákat állított fel a Székelyföld egyes jelentősebb pontjain, s azok mellé az ipari, vagy a mezőgazdasági foglalkozások gyakorlati tanítását kapcsolta.

Az Emke, a székely társaságok, az ipari szakiskolák, a székely kirendeltség, mindmegannyi üdvös intézmény; és mindezeknek dacára a székely nép pusztulása hova-tovább, mind veszedelmesebb mérvet ölt. A székely néppusztulás e nagymérvű terjedésének oka, a kevés munka-alkalom és szegénység. Ha elvégződött a mezői munka, a munkásnép nagy tömege télen senyved, nem tud szerezni semmit és így eladódik. Az apjáról reá maradt darabka földjét vagy kis házacskáját nem tudja megtartani; egy rosszul termő év elég arra, hogy az Albina dobjára kerüljön mindene s a tejjel-mézzel folyó Kanaannak más országba folyik a méze. És mindaz, a mit munkája sikerének biztosítására megtehet, kimerül azokban a sóhajokban, a mit háza pitvarából meneszt az Egek Urához a májusi esőért. A földös ereje és a Mennynek végtelen

kegyelme minden forrás, amelyből megélhetésünk eszközeit meritjük, s ha ez a két forrás csak egyszer is bedugul vagy lassan bugyog, — mint a tavaly és tavaly előtt is — ha elmarad a májusi eső, válságos viszonyok közé jut az egész ország.

Megmászhatatlan sziklafalként áll utunkban a 67-es kiegyezés fattyuhajtása, a közös vámtérület. Mindnyájan jól tudjuk, hogy mennyivel járulna hozzá hazánk felvirágoztatásához egy nemzeti bank s mi ezzel sem birunk.

Kénye-kedvére ki vagyunk szolgáltatva Ausztriának, mely a sok biztosított előny által folyton gazdagodik, míg mi a sok kiszípolozás folytán egyre szegényedünk. Ausztriában nagy gyorsasággal fejlődik az ipar, a kis és nagy tőkék felhalmozódtak; egymást érik a különféle gyárak, a melyek ellátják egész Ausztria népét munkával. Ezek a gyárak elárasztják Magyarországot mindenféle iparcikkal, a melyekhez a nyers anyagot véres verejtékekkel és nagy anyagi gondokkal mi termeljük és eladjuk nekik fillérékért. A kész munkát megvesszük tőlük bankóval. Ennek gyökeresen meg kell változnia. A társadalom termelő osztályainak el kell ismerniök, hogy saját existenciájukat és az ország existenciáját nem tehetik függővé a májusi eső megerkezésétől vagy Ausztriának hozzájuk való jöndulatától. A világ minden termelő osztálya, azok is, illetve főleg azok, a melyek a mezőgazdaságból élnek, az ipar megerősítésével függetlenítették magukat az égi hatalmak veszélyeitől. A mezőgazdaság mindenütt ipart csinált maga mellett és az emberi munka folytonosságával pótolta azt, ami a májusi eső elmaradásával elpusztult. Fölsimított mindenütt, hogy ugyanaz a töke, a mely a földben fekszik, háromszor, négyszer akkora jövedelmet hajthat az iparban.

A míg a mezőgazdasági termelés hozadéka mondhatni előre fikszirozva van, addig az ipari termelés eredménye fokozható. A mezőgazdaság soha sem képes annyi új vagyont és tőkét produkálni és soha sem képes olyan sokoldalúvá lenni, mint az ipar. A mezőgazdaság a belterjes gazdálkodás országaiban ezért lett ipari mezőgazdasággá és mert Magyarország sokkal jobban nyög az elemek szeszélyes játékainak sulya alatt, mint bármely más ország: ennél

fogva elképzelhetetlen, hogy Magyarország gazdasági közvéleménye, ne ismerje föl az ipari termelésre való áttérés föltétlen szükségességét, különösen a házi-ipar fejlesztésének szükségességét. Mily nagy lendületet szerezne eladósodott népünknek, ha értene valamely iparhoz s azzal, midőn már elvégezte mezői munkáját, könnyen, minden gond és megeröltetés nélkül biztosíthatná megélhetését, fejlődését. Nincs az az intézmény, a mely sikeresebben tudná előmozdítani az ország közzgazdasági fejlődését, mint a házi-ipar fejlesztésének intézménye. Az a munka, amit otthon végezhet a család minden tagja, a legbecsesebb, mert így ki lehet használni minden erőt, nem vesz kárba semmi. A legkisebb gyermek munkája és a legcsekélyebb rendelkezésre álló idő is, mind a család javára esik.

Nem kell a magyar népnek idegen világrészbe kivándorolni, hogy esetleg ott pusztuljon el senkitől meg nem siratva, senkitől meg nem emlegetve. A házi-ipar felhasználásával itthon találhat munkát, boldogul mindenki. Ezernyi és ezernyi munkás kéz lesz így foglalkoztatható a gazdasági munka szünetelése idejében saját tűzhelyénél, saját fedele alatt.

A népipar szervezése, meghonosítása mindezen okokból olyan fontossággal bír, mint a gyáripar megeremtése és segítése, sőt tekintettel arra a presszióra, a mit a szociális ták a gyári munkásokra gyakorolnak, még nagyobb fontossággal. Napról-napra mind több szükségletet lát el a népipari termelés és kiszámíthatatlan az a nagy jövedő, ami erre vár. Nem csak az az egyszerű sásból készült szotyor, gyékény, a vesszőből készült kosar, a csipke-hímzés, egyedül a népipar termékei. Ezek is mind becsek és értékesek, a szőnyeg-készítés, csipkeverés, hímzés, stb. máris magasfokon állanak, de ezek mellett öntudatosan, szakértelemmel s az ügynek kellő szeretetével tovább fejlesztve: a tömeg-termelésnek sok olcsó cikkei, mind népipari termelésből lehet előállítani.

Háztartásunk számos mindennapi használatára szánt tárgya, gazdasági szükségleteink, lakásberendezésünk sok része, de különösen a népies, polgári ruházatkodásnak sok szükséglete is a begyakorlott izléssel és kellő anyagi eszközökkel ellátott népipari termelésre lesz utalható. Most ezen cikkek leg-

nagyobb része évenként milliókra menő értékben Ausztriából jön be hozzánk. Mind ehhez azonban nagy munka és nagy türelem kell. A társadalmat a maga egész nagyságában kell mozgásba hozni a kívánt cél iránt s a mikor ezt tesszük, senki se lásson ezen ténykedésünkben osztály tendenciát. A hol ipari kérdések tárgyalatnak, ott el kell nemulnia minden felekezeti vagy pártkérdésnek, mert a nemzet ellen követ el nagy bünt az, a ki az ipari kérdéseket vallási vagy pártkérdésként tárgyalja vagy annak tekinti.

Az Első Székelyföldi Országos Háziipari Szövetkezet, a midőn élul tűzte ki magának a Székelyföldön a népipar megeremtését, olyan korszakalkotó cselekményt végzett, amely bizonyára példaul fog állani a jövőben, a mely után jönni fog és jönni is kell egy öntudatosabb gondolkozásu nemzedéknek, amely példánkat odaadó buzgalommal követve, fölveszi és tovább folytatja a magyar nemzeti állam megszilárdításának eme nemes munkáját. Ma, hogyha ennek az iránynak, ennek a szellemnek csak egy jó szóval is szolgáltat tehetünk és javát munkálhatjuk: bünös lenne a hallgatás és megbocsájthatatlan a mulasztás, ha számot tartunk arra, hogy művelt nemzetek jóindulata kísérje működésünket s utódaink pirulás nélkül vallhassák be egykor, hogy utánunk következni és küzdelmünket tovább folytatni vannak hivatva.

Épen ezért, adjuk ezen ügghöz szívünknek hazánk iránt érzett egész melegét, hogy alkotásunk ne a pillanatnak hódoljon, hanem pontról-pontra, lépésről-lépésre haladhasson előre. Ültessük a magot a haza földjébe, hogy aztán az a mi oltalmunk és hű utódaink oltalma alatt nagy, terebélyes fává nőjön; olyan fává, amelynek árnyékában megtalálja az oly sokat üldözött és szenvedett magyar népünk a biztos megélhetést, hogy azután megerősödve, megsokasodva, ellenállani tudjon minden ellenségnek!

— **Konfliktus legyen-e Magyarországgal,** vagy megadjuk az önálló bankot, eközt nem nehéz a választás — kialt fel egy tekintélyes osztrák lap. — Inkább meg kell Magyarországnak adni az önálló nemzeti bankot, semhogy kiszámíthatatlan válságba sodorjuk a két államot! Ez ma már a mindjobban tért hódító osztrák fel fogás. De itt még futkároznak királyi előszobákban és mindenféle a 67-es politikusok, hogy a királyt rábíriák, hogy a bank dolgában *ne engedjen*.

malain

I. o.	II. o.
14 40	10 80
9 60	7 20
4 80	3 60
17 40	—
14 40	—
14 40	10 80
14 80	3 60
9 60	7 20
13 60	—
9 60	—
9 60	7 20

termeit I. gygyel bíró külön ille-
 ezdve köz-
 csak I. oszt.
 génybe.
 gyel vehető

Falu legyen-e a város?

→670,000 korona adósság.←

Küldöttség megy a miniszterhez.

(—gh.) Mostanában különös előterjesztéseket tett a városi tanács és fogadtatott el a képviselőtestület egyrészevel. Kimondották ugyanis a városatyák, hogy az elemi iskolát, polgári leányiskolát — kiragadva a tulajdonképpeni város középpontjából — a Nagyküüllő jobb partján helyezik el, mert hát ott egy új városrésznél kell fejlődni. (Kell, kell, de hátha most még nem lehet!...)

Bizonyára e célból történt a legutóbbi előterjesztés is, a mely egy harmadik közintézmény: a kir. törvénytörvényes, járásbírói és ügyészség befogadására alkalmas monumentális épület odahelyezése végett történt.

Ezeket aztán valószínűleg a városháza — melyről különben mostanában teljesen hallgat a krónika — és több más közforgalmat teremtő épület követte volna, hogy a városból — falu legyen és viszont megfordítva...

Igen ám, de a képviselőtestület — mert a „Székely-Udvarhely“ állásfoglalása után maga a város polgárságahangos zugolódásával mintegy kényszerítette reá — idejében észre kapott és gondolkozni kezdett. Elgondolta, hogy ha mindezek a középületek a belvárosból egy pusztára települnek, ide benn megszűnik minden forgalom; minden keresetforrás. De azzal szemben megmarad a 670,000 korona városi adósság, valamint a magas pótdadók özöne, melyet eddig is a belváros, a Nagyküüllő balpartján lakó polgárság fizetett és ezentúl is annak kell talnyomólag fizetnie. Ha pedig bedugulna a keresetforrás, kiapad a fizetőképesség és a mezőre épített bármint szép paloták nem menthetik meg a feltétlen bukástól; azok helyette pótdadót nem fizetnek.

Megmondta továbbá azt a különben kézzel fogható igazságot, hogy 6—12 éves gyermekeket téli zord időben, mikor — mint az elmúlt télen — még a felnőtt emberek sem lelik helyüket a fűtött szobában is, valóságos szivtelenség oly messzire, a vizen túlra kényszeríteni iskolába, hol az egészségügyi állapotok sem valami rózsásak — a kurutyoló béká társaságában.

Belátta e város polgárságának talnyomó többsége, hogy Székelyudvarhely fejlődését önmaga világosan mutatja. Hiszen ha elég ritkán és akkor is zsákutcába jövő vicinálisonkon, egy-egy magán érdek nélkül nyilatkozó idegen hozzánk vetődik, alig melegegett meg nálunk, azonnal felismeri a tényleg szembeötölő hiányokat — még pedig a belvárosban.

Szemrehányása, sőt gunyolódása azon kezdődik, hogy minek tartjuk a főtéren, a piac közepén disztelenkedő áruboltokat, a közegészségügyi követelményeket állandóan arcuvalverő mézsárszékeket és hozzá a régi városházát? Minő hagyományok, történelmi emlékek fűződnek azokhoz, hogy évtizedek óta lebontani nem akarjuk!?

Ezt követi a város legszebb részének, a Kossuth Lajos utcának teljes kiépítéséről való nyilatkozata. Miért nem helyezik egyenes vonalba a Kossuth-utca alsó részét, — mondja tovább az idegen — amely így egészen elcsufítja a különben gyönyörű utvonulat és elrontja a Csicsér- és Budvárra nyíló remek! Istenadta természeti panoráma hatását?

Hát azt nem látják a város urai, hogy heti, de különösen országos vásárok idején mi történik piacukon? A ronda épületek elfoglalják a közlekedési helyet s ha a járó-kelők elgázoltatni nem akarják magukat, behátrálnak az árak tömegébe és igen gyakran egész kosár összetört tojást és egyebet kell megvásároljanak, ha az eladók ékes nyelvtől és a pörösködés kellemetlenségeitől szabadulni akarnak. Ilyen és hasonló esetekben, természetesen a város intézőiről is esik szó, csak hogy azt ők rendesen — nem hallják...

Szóval, a míg a belvárost nem rendezik, addig a periferiákról — okos gondolkodás mellett — szó sem lehet. Sor kerül majd azokra is. Adja Isten mielőbb.

Hatszázhetven ezer korona adóssága van ez idő szerint Székelyudvarhely városnak. Ehhez járul a nagy pótdadó és sok más közteher, a miket polgárságunk erejét felülmúló áldozatkészséggel visel. Már csak ezért sem teheti, hogy az államnak ingyen telkeket ajándékozzon akár törvénytörvényes, akár más célra szolgáló paloták építéséhez.

Aztán — őszintén szólva — az állam nincs is erre ráutalva. Nem kívánhatja senki tőlünk, hogy megfeszített erőnkön túl költsézzünk és megvásároljunk olyan intézményeket, melyek közvetett és közvetlen főtartásához mi ugyanis okvetlenül hozzá kell járuljunk — állandó adózással és más szolgáltatásokkal.

E közintézmények létesítése állami feladat, másfelől pedig az államnak is nagyon jól jövedelmező tőkebefektetések. Aki a hasznót húzza, annak áldoznia is kell. Ezekből az állam fog hasznót húzni, tehát e legmagyarabb, e nemzetfőtartó helyen, a székelység anyavárosával szemben, nem illik fukarkodni akkor, midőn a nemzetiségek — nyílt és alattomos ellenségeink — földjén, Danaidák csebrébe öntenek százezreket és milliókat — legtöbbször haszontalanul. Minden hozzánk juttatott garas a székelymagyarság, a nemzet keleti határvédőinek és így a magyar haza erősítésének javára esik...

Küldöttséget szervez önmagából Székelyudvarhely város képviselőtestülete; egy önkéntes csapatot, mely a miniszterekhez viszi közönségünk ohajtásait, kívánalmait. Emlékiratba foglalják a székely anyaváros fejlődésének, előhaladásának feltételeit, melyek nem máról holnapra, hanem évtizedekre és századokra valók.

Részünkről kívánatosnak tartjuk,

hogy az emlékirat Székelyudvarhely város összes kimagaslóbb, fejlődésével kapcsolatos, megoldásra váró ügyeit foglalja magába.

Ha már a képviselőtestület — bizonyára legnagyobb része — három-négy napra terjedő utat teljes önzetlenséggel, saját költségén megtesz, nem szabad elszalasztani ezt a kedvező alkalmat: az iskolák elhelyezése tárgyában is őszinte, leplezetlen felvilágosításokat kell adni addig, míg az építkezés megtörténik.

Keresse fel a küldöttség Kossuth Ferenc függetlenségi pártelnököt, városunk diszpolgárát és kérje ki az ő hathatós támogatását is.

Nagyfontosságú kérdésekről lesz szó az emlékiratban. Illő, sőt polgári kötelessége minden egyes áldozatkész városi képviselőtestületi tagnak, hogy a folyó hó 20-ika körül Budapestre utazó küldöttségben résztvegyen.

POLITIKA.

— Fővárosi tudósítónktól. —

A király Budapestre jött, hogy itt fogadja az eléje járuló magyar politikusokat és evvel megindítsa a válságból való kibontakozás munkáját. Az audienciákon történetekről magától értetődően senki sem nyilatkozhatik és így semmiféle bizonyosság nincs a tekintetben, hogy a király milyen irányban kívánja a válságot megoldani és hogy miket mondott a nála járt politikusoknak. Valószínű azonban, hogy a király olyan kormányprogramot látna legszívesebben, amely hosszú időkre megegyezést teremt és békét biztosít az egyes kérdésekre nézve és hogy olyan kormányalakítást kíván, amelyben a pártok vezeterei, tehát Wekerle, Kossuth, Andrássy és Apponyi együttesen foglalhatnak helyet és közösen munkálkodhatnak e hosszabb időre szóló munkaprogram bevaltásán.

A válság, ugyálszik, sokáig fog elhúzódni. A függetlenségi pártiak természetesen azon az állásponton vannak, hogy semmiféle olyan kormányalakítást nem támogathatnak, amely az önálló bank felállítását el ejténé programjából. A 67-es pártok részéről viszont a fuzió megalkításán fáradoznak és a koalíció pártjainak egy pártban való tömörítésével kísérleteznek olyan program alapján, amely a bankkérdés megoldását 1917 ig függőben hagyja, biztosítaná azonban már most az önálló vámterületnek 1917-ben való felállítását, megcsinálná nyomban a paktumban vállalt kötelezettségek közül még nem teljesített pontot: a választói reformot és a katonai kérdések tekintetében kiegyezést teremtene.

A válságot súlyossá teszi az, hogy a király előre vétőt mondott az önálló bankról szóló törvényjavaslattal szemben. Tette ezt az alkotmányos formák szerint, vagyis nem előzetes vétővel élt, amit a magyar közjog nem ismer, hanem tudatta a függetlenségi párt, nála járt vezéréivel, hogy az önálló bankról szóló törvényjavaslathoz nem adná meg a szentesítést. Ez természetesen annyit jelent, hogy olyan kormányt sem bizna meg, amely programjába felvonná az önálló bank létesítését. Súlyosbítja a helyzetet az is, hogy a koalíció pártjai azonnal a kormány

lemondása után szétvált utjakra térve, szinte ellenségesen néznek egymással szembe és külön utakon keresik a kibontakozást.

Egy bizonyos, hogy a válság kulcsa a bankkérdésben van és csak a bankkérdés sikeres megoldása esetén lehet remélni, hogy a kibontakozás is sikeres lesz. A függetlenségi párt nem mehet bele semmi olyan megoldásba, amely nem egyeztethető össze az önálló bank tekintetében elfoglalt álláspontjával, mert ez erkölcsileg tenné lehetetlenné a pártot. Ha tehát a válság megoldását olyan irányban készítik meg, hogy elsősorban a választói reform alkottassék meg, amelynek törvénybe iktatására kötelezettséget vállalt a koalíció a paktumban, akkor e reform megalakításának közbeiktatása nem jelentheti azt, hogy evvel az önálló bank kérdésének megoldása elodáztassék.

A kombinációk nem maradnak el természetesen ebben a válságos helyzetben és a kibontakozást kereső ötletek roppant bőségesen teremnek. Sok a sugalmazás színét viseli magán és a beavatott körökből nyert információkra hivatkozik. De ezek mind csak pusztá kombinációk és a kibontakozás munkája még egyáltalán nem érett odáig, hogy megállapodott kibontakozási tervről lehetne beszélni. Ilyen terv csak a kihallgatások befejeztével alakulhat ki, amikor a király és a politikusok kölcsönösen tisztába jutnak a különböző felfogásokkal és lehetőségekkel.

A válság mindenképpen nagyon súlyos. Magyarország alkotmánya nehéz próba előtt áll. A többség akarja a bankot, esetleges új választás pedig bizonyosan még nagyobb többséget adna a függetlenségi pártnak. A többségi elv negligálása az alkotmány teljes devalválásával volna egyértékű. Ebben a válságos helyzetben mindenki nehéz aggodalommal lesi, minő eredményekkel jár a politikusok kihallgatásra járulása a király elé.

Székely Társaságok Szövetsége.

Sz. 57—909. szövetségi.

Meghívás.

A „Székely Társaságok Szövetsége“ negyedik rendes közgyűlését f. évi június hó 1-én d. e. 9 órán kezdve Debreczenben a városház disztermében tartja meg, melyre a testvér-társaságokat és a székely kérdés iránt érdeklődőket tisztelettel meghívja a központi vezetőség nevében

Maros-Vásárhely, 1909. máj. 4-én.

Deák Lajos,
kir. tanácsos, elnök.

Máthé József,
főtítkár.

TÁRGYSOROZAT:

1. Délelőtt 8 órakor istentisztelet a nagytemplomban.
2. 9 órakor a közgyűlés megnyitása, Deák Lajos kir. tanácsos, szövetségi elnök által.
3. Üdvözlések. A város részéről: Kovács Sándor polgármester; a Debreczeni Székely Társaság részéről: Szávay Gyula keresk. és iparkamarai titkár által.
4. A szövetségben levő testületek küldöttséinek igazolása; jegyzőkönyv-vezető és hitelesítők kiküldése.
5. Titkári jelentés, a szövetség működéséről a tagtársaságok tevékenységének befoglalásával. Előadó: Máthé József főtítkár.

ÁNOS UTÓDÁNAL

ZENKOVITS

RI. DÍVAT-ÜK KAK

Leszállított árban kaphatók.

Kobrak-cipők

Legszebb kivitelben, ugyanott

6. Magyar nemzeti politika, tekintettel az erdélyi részekre. Előadó: Gróf Bethlen István orsz. képviselő.

7. Magyar gör. kath. egyház. Előadó: Dr Ferenczy Géza orsz. képviselő.

8. A Székelyföld keresk. és ipari viszonyai. Előadó: Dr Brázay Zoltán orsz. képviselő.

9. Nemzetfenntartó szellemi erő. Előadó: Dr Darkó Jenő debreczeni jogakadémiai tanár.

10. A székely nemzeti alap gyűjtésről jelentést tesz Gálffy Ignác felső keresk. iskolai igazgató, a miskolci Székely-Társaság elnöke.

11. Számadás, költségvetés. Előadó: Hints Sándor, szöv. pénztáros.

12. Indítványok. Előadó: Máthé József főtitkár.

13. A jövő gyűlés helyének megállapítása. Előadó: Máthé József főtitkár.

14. A közgyűlés bezárása.

Tudnivalók.

1. Jelentkezés. Kik a közgyűlésen részt akarnak venni, május 20-ig forduljanak a Szövetség elnökségéhez Marosvásárhelyre. Elszállásolásért, valamint a kiránduláson való részvételért ugyancsak május 20-ig közvetlenül a Debreczeni Székely Társasághoz, mely az érdekek kielégítésére irodát rendezett be. Szerényebb anyagi viszonyok között élő jelentkezők magánhazáknál díjtalanul szállásoltatnak el. Mások vendéglőkben nyerne elhelyezést napi áron.

2. Kedvezményes jegyek. Az elnökség kedvezményes jegyeket kért és ad ki a közgyűlésre jelentkezőknek. Eziránt az igényjogosultak május 20-ig forduljanak a Szövetség elnökségéhez Marosvásárhelyre.

3. Érkezés, fogadás. A vendégek érkezése és fogadása május 31-ikén este 6 óra 49 perckor a debreczeni pályaudvaron.

4. 31-én este ismerkedés.

5. Junius 1-én a közgyűlés után közeled.

6. Délután a város megtekintése.

7. Előadás a színházban. A közgyűlés napján junius 1-én a debreczeni színházban Székely dalestély lesz, melyen részt vesz az alsórákosi Székely E. M. K. E. Dalkör is. Ezen előadásra a fenti határidőig megtehető jelentkezés alkalmával jegyezhetőnek közvetlen a Debreczeni Székely Társaságnál.

Kirándulások.

1. Hortobágyra junius 2-án. Indulás Debreczen nagy állomásról délelőtt 8 óra 50 perckor. Érkezés Nagyhortobágy állomásra délelőtt 11 óra 17 perckor.

Hortobágyról vissza: Indulás Nagyhortobágy állomásról délután 5 óra 29 perckor, esetleg este 8 óra 17 perckor. Érkezés Debreczenre a vásártéri állomásra este 8 óra 9 perckor, esetleg 10 órakor.

A jegy ára 2 korona 20 fillér oda és vissza (III. o. jegy ára, a II-ik osztályra) személyenként.

A kirándulók a Hortobágyon Debreczen város vendégei lesznek.

II. Tokaj—Sárospatakra junius 3-án.

Indulás Debreczenből (nagy állomás) délelőtt 8 óra 51 perckor. Érkezés Tokajba 10 óra 51 perckor. A tokaji szőlők és pincék megtekintése és ebéd.

Átszállás. Továbbutazás Tokajból délután 4 óra 50 perckor. Érkezés Szerencsre délután 5 óra 22 perckor.

Indulás Szerencséről délután 6 óra 23 perckor, gyorsvonat. Érkezés Sárospatakra este 7 óra 23 perckor. Vacsora és meghálás.

Utiköltség Tokajig vasuti jegy 2 K 50 fillér. — Ebéd 4 korona.

Tokajból vasuti jegy Sárospatakiig 1 K 50 fillér.

Sárospatakon vacsora 2 K 40 fillér. Vendéglő 3 K. Reggeli 1 K.

A délelőtti folyamán megtekintése a híres főiskolának, Rákóczi kastélynak, szóval a város nevezetességeinek.

Akik tovább utazni nem akarnak, visszautazhatnak 12 óra 25 perckor személyvonattal, délután 4 óra 52 perckor gyorsvonattal; Debreczenbe érkeznek este 8 óra 46 perckor, honnan éjjel 10 óra 45 perckor indul tovább a vonat Püspökladány—Nagyvárad, Kolozsváron át csatlakozással, akár pedig Miskolc irányában Budapest, avagy Hatvan Szolnok felé.

A jegy ára az Erdélybe utazóknak akár Sárospatakról, akár Debreczenből egyforma.

III. Tátrafüredre junius 4-én. Debreczenből Sárospatakiig mint a II-ik kirándulás, azzal együtt.

Sárospatakról indulás délután 12 óra 22 perckor. Érkezés Sátorallyán helybe 12 óra 33 perckor. Ebéd a vasuti vendéglőben.

Indulás Sátorallyajuhelyből délután 1 óra 13 perckor. Érkezés Kassára délután 3 óra 23 perckor. Délután II. Rákóczi Ferenc sírjának a megkoszorúzása, este Kassán vacsora és meghálás. — Vasuti jegy és ellátás 20 korona.

Junius 5-én Kassáról Poprádfelkára, onnan Tátrafüredre

Indulás reggeli 5 órakor, érkezés délelőtt 9 órakor. — Visszaindulás este 7 óra 57 perckor.

Lehet a visszautazásra más irányt is választani Rutka—Párkány—Budapest, avagy Zsolna—Pozsony—Budapest felé. Ezért a költség meg nem állapítható.

A kirándulások vezetője: Székely Ferenc szövetségi alelnök Debreczenben

HIREK.

— **Májusi tél.** Az időjárása valóban megnehezedett. Nemcsak a politikai, hanem a verőfényes májusi égbolt is beborult és tavasz helyett téli idő rémitgeti a föld népet. Az ország minden részéből a miénkhez hasonló zord időjárásról érkeznek hírek. A májusi bőséges eső után lehült a levegő és tegnapi virradóra a körös-körül fekvő hegyek fehér hóleppel vastagon voltak bevonva.

Különös kép: virággal dusan ékeskedő fák és hóborította hegyek. Tegnapi egész délelőtt javában hullott a hó. A déli rövid időig tartott napfényt, ismét sűrű hópelyhek követték.

Reggel a hőmérő 4 és délben 12 C. fok meleget mutatott. A fagyos szentek: Pongrác, Szervác és Bonifác, jó előre tisztelegnek. Csak hogy komolyabb válság ne kövesse jövőtélüket.

— **Tízéves találkozó.** Közeledik a junius hónap, a 10 éves találkozó rendezésének ideje. Az előkészületeket már ilyenkor meg szokták tenni, hogy a kik iskolai életüket együtt töltötték, egymást egy kitűzött napon megint viszontláthassák. A székelyudvarhelyi róm. kath. főgimnáziumban junius 15-ike körül lesz azok találkozója, akik az 1898 évben ott végezték a nyolcadik osztályt.

A napja még nincs egészen pontosan megállapítva, ez a legközelebb fog megtörténni. Különbben a névsorban szerepelnek: Szabó Endre vármegyei aljegyző, Kovács Jenő dr ügyvéd, Frölich Ottó tanár, Tamás Péter oklándi szolgabíró, Lakatos Tivadar városi tanácsos, ugyszintén Soó Domokos, aki az összejövetelt is rendezzi.

— **Jegyző helyettesítés.** Örömmel vesszük a hirt Nyárádszeredából, hogy Marton József főszolgabíró honorádabásfalvi Szabó Józsefet a ssékelyhodosi körjegyzőségbe helyettesül küldte ki. Az alig 22 éves ifjú szomszédvármegyénkben is becsületes munkásságával kiérdemelte föllebbvalója szeretetét és nagyrabecsülését, melyet az igazol leginkább, hogy egy oly terhes iroda vezetését bizta reá.

— **Városi közgyűlés.** Székelyudvarhely képviselőtestülete csütörtökön rendkívüli közgyűlést tartott a tagok élénk érdeklődése mellett. A köze-

vetésére vonatkozó szerződést jóváhagyva, az állami főreáliskolának 2 hol és 1124 négyzetföld területű játszóhelyet 300 K évi bér mellett átengedett; jóváhagyván a kötött szerződést. A villamostelep üzemvitelének ellenőrzésére a város tisztviselői mellé Gyertyánffy Gábor és Dr Solyomossy Lajos küldettek ki. A törvénykezési épület telkére vonatkozó tanácsi véleménynyel kapcsolatosan nagyobb arányú felszólalások történtek, a melyek egyértelműen a lapunk más helyén kifejtett nézetekben és állásfoglalásban domborodtak ki. Emlekirat szerkesztésére bizottságot választván, felkéri a képviselőt összes tagjait a miniszterhez menő küldöttségben való részvételre. Végül a városok e hó 21. és 22-én Budapesten tartandó kongresszusán való képviselőtünkre Gottárd polgármestert és Dr Válcsik Ferenc tagot kiküldvén, a közgyűlés véget ért.

— **Közvetlen utadófizetés.** Akik állami egyenes adójukat az Adóhivataloknál fizetik, utadójukat ugyancsak ott tartoznak befizetni. (Km. 23510—I. B. sz. körr.)

— **A kerületi munkásbiztosító pénztár** rendkívüli közgyűlést ma (vasárnap) délután 3 órakor Székelyudvarhelyt, Árpád-utca 7. sz. alatti irodahelyiségében fogja megtartani.

— **Az Első Székelyföldi Háziipari Országos Szövetkezet** évi közgyűlést Székelyudvarhelyen 1909. junius hó 22-én délelőtt 9 órától kezdődőleg a vármegyeház nagytermében tartja, melyre a tagokat és az érdeklődő közönséget ez uton is meghívja az igazgatóság. Targysorozat: 1. Jelentés az évi működéséről. 2. A központnak Parajdról Székelyudvarhelyre való áthelyezése. 3. Az igazgatóság lemondása és új igazgatóság választása. 4. Az alapszabály módosítása. 5. Az igazgatóságnak kellő időben bejelentett indítványok tárgyalása.

— **A sorozás eredménye.** Az ideai fősorozás vármegyénk területén valamennyi járásban befejeződött. Most állították össze a hadkiegészítő parancsnokságnál a sorozás eredmények kimutatását. Ez az eredmény eléggé kedvező — a katonaságra nézve. Az ugynevezett „összkimutatás” egyes adatai szerint előállott az udvarhelyi járásban: I. korosztálybeli 517, II. korosztálybeli 232, III. korosztálybeli 163. Besoroztak 218-at az ujoncjutalékba, 52-öt a póttartalékba. A honoródi járásban az első korosztályból előállott 399, a másodikból 164, a harmadikból 107. Besoroztak 308-at az ujoncjutalékba és 36-ot póttartalékba. A kereszteri járásban az első korosztályból 462-öt állítottak elő, a II-ikből 232-öt, a III-ikből 142-öt. Besoroztak az ujoncjutalékba 170, a póttartalékba pedig 46-ot. Ehhez adva még a Székelyudvarhely város által produkált eredményt, melyszert itt előállott I. korosztálybeli 66, II-ikből 38, a III-ikből 29, besoroztatott az ujoncjutalékba 26, a póttartalékba 6 — összesen az állítás-kötelesekre nézve 2551 számot kapunk, a besorozottak tekintetében pedig 862-öt. Ami szembeállítva a múlt évi 2554, illetve 1051 számokkal, némi csökkenést mutat, de még mindig elég a mennyi ember éppen a leginkább dolgozóképes munkásságból a cifra életre katonáknak jut. Főképpen ha tekintetbe vesszük, hogy még a havonta megtartandó utóállításokon is sikerülni fog 1—2 száz embert a maguk számára lefoglalni.

— **Majális a „Görgös-kutnál”.** A következő sorokat vettük: Folyó hó 6-án gyönyörű majális volt az Abásfalva, Homoródalmás és Homoródszentmárton közti Szeghalomnál; az ugynevezett „Görgöskutnál”. Ot község jövő nemzedéke, szemefénye, öt iskola: Almás, Abásfalva, Homoródszentmárton, Gyepes és Homoródkeményfalva iskoláinak összes növendéke, tíz tanító, tanítónő

és két gondnoksági lelkeselnök vezetésével ott tartotta majálisát gyönyörű időben, vigyenező és lobogók alatt. A jelen volt 450 kis iskolás gyermek játékaiban, táncaiban, összhangzó hazafias dalaiban, mely oly összhangzóan vegyült az éneklő madarak dalaival, gyönyörködtek, mely szebb volt minden mesterkelt színpadias előadásnál. Láttunk versenyeket: kötélhuzást, tánc, birkozó, futó és gátversenyeket. A nyertesek egy-egy doboz bonbont, 10—20 fillért, a versenyzők pedig egy kis zeák aszalt szilvát nyertek. Gyönyörűség volt nézni, mily testvériesen osztozkodtak meg a különböző községbeli növendékek a nyert dobozok tartalmán. A haza és egymás iránti szeretetről, a tanítók megbecsüléséről Ajtay János lelkész, almási gondnoksági elnök tartott lelkesítő beszédet az iskolás gyermekeknek, melyre 450 gyermek kipirult arccal, lelkesedve, csengő hangon énekelte a „Hymnust”, „Szózatot” és „Talpra magyart”. Ezután — jövén az este — lobogóinkat meghajtottuk, a hazát és egymást éltetve, azzal az elhatározással jöttünk haza, hogy: Ha Isten éltet jövöben is együtt tartjuk a majálisainkat. Adja Isten!

— **Vállalkozók figyelmébe.** A székelykereszturi tanítóképző-intézetnél különböző építkezésekre lesz szükség. Pályázati határidő e hó 24-én déli 1 óráig. Bővebb értesítés Budapest, V., Hold-u. 16. a közoktatásügyi miniszter segédhivatali főigazgatójától kérhető. Tervek és költségvetés az itteni építészeti hivatalnál is megtekinthetők.

— **Bedő Ferenc síremléke.** Az alábbi sorokat vettük: Tekintetes Szerkesztő ur! A néhai Bedő Ferenc református pap sírja rendezésére befolyt és becses lapjában közölt I. és II. kimutatás után ujabbban 177 korona 50 fillér adományt kaptam s 5 K 28 f időközi kamatot, úgy hogy a gyűjtés jelenlegi eredménye 373 K 78 fillér. Az utóbbi gyűjtéshez adakoztak: Az Udvarhelymegyei takarékpénztár r.-t. 100 K, a Székelyudvarhelyi Zalogközség-intézet és betéti pénztár 20 K, az Agrár takarékpénztár r.-t. helybeli fiókja 10 K, özv. Gál Jánosné 5 K, özv. Szabady Ferencné és Hein Pál 4—4 K, Dr Nagy Samu és Looz Frigyes 3—3 K, Dr Nagy Samuné, Hlatky Miklósné, Hlatky Miklós, Zárug Antal, Martinovits Szilárd és N. N. 2—2 K, Gáspár J., Bauer J., Szakács József, Herczeg József, özv. Pálffy Ferencné, Szentes Márton, Balló Zsigmondné, Balló Zsigmond, Demeter A., Dr Ferenczy B., Dr Szolga F., Steinburg Ottó, Ferenczy J., Ferenczy E., özv. Gonda Jenőné 1—1 K, Szabó E. 50 fillér. Adakozóknak ezuton is hálás köszönetet mondok szíveségükért. Utolsó közleményemben tett azon megjegyzésemre, hogy Riemer Gusztáv urnál is van e célra bizonyos aláírt összeg, Riemer ur megígérte, hogy a gyűjtést az aláírók névjegyzékével rövid időn át fogja adni. Ujabbban arról értesültem, hogy vannak asztaltársaságok, melyek szintén gyűjtene e célra. Tisztelettel felkérem, szíveskedjenek az eredményről értesíteni, hogy tájékozhatssam magamat az összeg nagyságáról s a munka megkezdhetéséről. A gyűjtés eredménye még mindig nem elég, ismételtel telkérem volt hivat, jó barátait és tisztelőit, hogy kegyes adományokkal a kitűzött cél megvalósítását elősegíteni szíveskedjenek. — Szerkesztő urnak szíveségét köszönöm s maradok tisztelője Dr Solyomossy Lajos.

— **Szinielőadás és táncvigalom.** A szolokmai ifjusági egyesület e hó 31-én (pünköst másodnapján) az iskolás gyermekek tanszerszükségleteinek javára az odaváló ref. iskolában szinielőadással kapcsolatos táncvigalmat rendez személyenként 80 filléres díjjal, este 8 órától kezdődőleg.

JÁNOS MÓDÁNÁL

leszállított árban kaphatók.

ZENKOVITS

Kobrak-cipők

RI DAVAT-ÖKKEK

legszebb kivitelben, ugyanott

MAGYAR EMBER CSAK MAGYAR ÁSVÁNYVIZET IGYÉK!

MAGYAR ÁSVÁNYVIZ

forgalmi és kiviteli részvénytársaság Budapest, V. Bátor-utca 5. szám

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba. Egy liter víz ára palackesere mellett:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorba-
ellen
Borszéki Főkut kőszvény ellen
Borszéki Kossuth, vörselegényesség
ellen
Bodoki Matild, alkális savanyúvíz

Beross, vesebaj ellen
Borhegyi hugyhajtó
Bohóti, üdítő víz
Előpataki, sárgaság ellen
Felsőrakosi Mária, légesohurut ellen
Hargitaligeti, üdítő ital

Horgász, étvágygerjesztő
Kásonfő-ut-Salutaris jód és lithium tartalma
Répáti, égvényes ásványvíz
Szekely-Szelters, idült gyomorba-
jok ellen
Sztójka, cukorbetegség ellen

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a

természetes ásványvíz

gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizei pótolhatók.

Kiss szerencsése nagy! Miért legnépszerűbb a B szó az egész országban? Vegyen egy sorsjegyet a Kiss bankházban, akkor meg fogja tudni! A Kiss bankház nagy előnyöket nyújt a közönségnek, eddig annyi milliót fizetett ki készpénzben t. vevőinek, hogy ma hazánk legnépszerűbb osztálysorsjegy felárúsító helye. Huzás már május 19 és 21 én. Ajánlatos t. olvasóinknak, hogy tegyenek szerencsekísérletet és vegyenek a teljesen megbízható és előzékeny Kiss Károly és Társa bankházában Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 13. sorsjegyet, mert Kiss szerencsése nagy!

— Legelőcsőbb ellátás Budapesten. Tisztelt olvasóink becses figyelmébe ajánljuk a Budapesten VIII., Főherceg Sándor-utca 30. szám alatt levő **MAGYAR OTTHONT**. Mérsékelt árban (már 3 koronától feljebb) teljes ellátást, külön bejárattal, szépen burcozott szobákat lehet ott bérelni. Csoporthoz jelentkezőknek, utazóknak, turistáknak, hivatalnokoknak, tanároknak stb. megfelelő kedvezmény. Villanyvilágítás, Tükrös-szekrények!

— **Ki fizeti a hirdetést?** Egy angol szaklap számszerűleg kimutatja, hogy az üzleti hirdetést nem a hirdető, annálkevésbé a vevő közönség, hanem az ezáltal megnövekedett üzletképesség, a megnagyobbodott forgalom s így az egyéb kiadásoknak ezzel arányban levő százalékos csökkenése fedezi. De megfizeti különösen az a cég, aki nem hirdet — forgalom kevesbedése címen. Helytelen dolog tehát a hirdetési költséget „kiadás”-nak nevezni. Ellenkezőleg inkább takarékperselynek mondható.

Bélyegzők megrendelésre mindenféle kivitelben bárhova a legpontosabban szállítanak **Betegh Pál** könyves papirkereskedéséből Székelyudvarhelyt.

Kiadja: **Betegh Pál** villam-motoros könyv- és újságkiadó intézete.

Molnár Viktorné
okleveles szülésznő
Budapestről, hol több év óta teljes gyakorlottságot szerzett, Székelyudvarhely városba telepedett. Szolgálatait úgy helyben, mint vidékre is ajánlja és a n. é. hölgyközönség bizalmát tisztelettel kéri. Lakása: Bethlen-utca 53. sz. alatt van.

Vizsgai íráslapok

legjobb papíron és legjobb kivitelben

BETEGH PÁL

könyv-, papír-, író- és rajzszerszámok Székelyudvarhelyt, Kossuth utca 31. szám alatt.

Levélpapíros különlegesség: 20 darab 20 fillér

Firtos Están

fehér finom levélpapíros és belül színes boríték. — 20 db 20 f.

1848 eredeti angol, francia és amerikai toalettmódel közöl a **BUDAPESTI BAZÁR** egy évfolyamában. Előfizetési ára: **negyedévre 2 korona**. Ingyen mutatványszámot küld a „**BUDAPESTI BAZÁR**” kiadóhivatala Budapest, VIII. Baross-u. 22. (Budapesti Bazár-ház.)

BORI!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Héjasfalva—székelyudvarhelyi helyiérdekű vasut (Székely vasut) részvénytársaság.

54—1909. szám.

Meghívó

a Héjasfalva—székelyudvarhelyi helyiérdekű vasut (Székely vasut) r. társaságának **1909. évi május hó 17-én (hétfőn) délelőtt 11 órakor** Budapesten, IV. kerület, Veress Pálné utca 30. sz. a. (I. emelet) tartandó **rendes közgyűlésére.**

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése és az 1908. évi mérleg végleges megállapítása.
2. Határozat a tiszta nyereség hovatfordítása iránt.
3. Határozat az igazgatóság és felügyelőbizottság részére adandó felmentvény tárgyában.
4. Az igazgatóság, végrehajtóbizottság és felügyelőbizottság évi javadalmazásának megállapítása egy évre.

Budapest, 1909. április hó 29. én.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályunkból:

Minden letett részvény egy szavazatra jogosít, de 100 szavazatnál több nem gyakorolható. Aki szavazati jogát gyakorolni kívánja, köteles részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt Budapesten, a Magyar Általános Hitelbank-nál (V. Nádor-u. 12. szám), vagy Székelyudvarhelyen: az Udvarhelymegye értékeit kezelő pénztárnál, vagy Mm. Frankfurtban: a „Dresdner Bank”-nál legkésőbb 3 (három) nappal a közgyűlés megtartása előtt letenni. Az államkincstár ezen kötelezettség alól fel van mentve.

OGORVOS

Perl József

American Dentist

Székelyudvarhelyre megérkezett.

Elvégez minden fogorvosi műtétet, u. m. foghuzást teljes érzéstelenítéssel; arany és más töméseket. Készít műfogakat és teljes fogsorokat — szájpaddát nélkül. Arany és híd munkák. Lakása: Budapest-szálló 2. sz. alatt. Rendel naponta délelőtt 9—12 és délután 2—5 óráig.

Ne vegyen addig épület fedéséhez anyagot, míg a lugosi fedéleserép

utólérhetetlen *előnyét* nem ismeri. Egy négyszög méter fedéshez 15 db szükséges. Csinos és tartósságban páratlan. Főraktár: **Fekete Beniam** építkezési vállalkozónál Székelyudvarhelyt. Vidéki megkeresésekre levélben válaszol.

MIERT

nem előfizetöje Ön is **AZ ÜZLET** című szaklapnak? Mert nem ismeri, mert nem tudja, hogy ez a **legjobb magyar kereskedelmi szaklap**. Két korona csak egy negyedévre e lapnak előfizetési díja. Aki e eséklyt összeget „AZ ÜZLET”-re rászánja, az jó üzletet csinált. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, V., Sas-u. 12. sz.

Amortizáció tisztviselői kölcsön ügyekben

díjmentes felvilágosítást nyújt az „**O. m. I. ált. tisztviselő-egylet kolozsvári képviseletőség**”. **KOLOZSVÁR** Ferenc József-ut 7. szám a. Válaszbélyeg csatolandó.

Kocsik

kiváló minőségben, mérsékelt árakon mindig **Albert Péter** kovácsmesterek kaphatók a Székelyudvarhelyt, Kossuth-u. 52. sz. alatt. Használt kocsikat javít és becserél.

Névjegyek, Meghívók, Eljegyzési és Esküvői valamint **gyászjelentések**, ugyszintén mindenféle **könyvnyomdai és könyvkötői munkálatok** izléses kivitelben, gyorsan és pontosan készülnek **Betegh Pál** villamos územre berendezett könyvnyomdájában és könyvkötő-intézetében Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. sz. alatt. Vidéki megrendeléseket azonnal elintézi.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvénynél, oszónál és meghűtésekkel, bedörzsölésével söléskeppen használva

Figyelmeztetés. Silány bamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban csomagolva. Ára üvegekben K—80, K140 és K2—és ügyszólván minden gyógyszerüzletben kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerész, Budapest. **Dr. Richter** gyógyszerüzlet az „Arany tórszékhez”, Prágában, Elisabethstrasse 5. neu. Mindennapi széküldés.

A párisi világkiállításon bronz éremmel, Marosvásárhelyen ezüstéremmel, a debreceni és győri szakkiallításán aranyéremmel, a tordai védjegyleti kiállításon arany oklevéllel, az Országos Ipargyesület által díszesztéremmel kitüntetve.

Elsőrendű kész cipők legnagyobb raktára

Orbán, Nagy és Tamás cipészüzletében

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 2. sz. (Flórián-ház).

Ajánljuk legnagyobb választékban, általában elismert legjobb és legcsinosabb kivitelben saját gyártmányu és elsőrendű **Galanterie gyári cipőinket urak, hölgyek és gyermekek részére**. Kenyelem szempontjából a vevőközönség rendelkezésére állandó nagy raktárt tartunk minden fajta cipőkből, mely az előre való rendelést feleslegessé teszi, mert raktárunkon saját készítményeinkből vásárolt cipőket **cégünk országosan jöhírnéve kezeskedik**. Vidéki megrendeléseket találó használt cipők beküldése után **gyorsan utánvét mellett** eszközünk Ugyszintén elvállalunk minden e szakmában vágó legkényesebb igényeket is kielégítő megrendeléseket **versenyképes árak mellett**. A m. t. közönség eddigi szives pártfogásáért és bizalmáért hálás köszönetet mondva, vagyunk kiváló tisztelettel **Orbán, Nagy és Tamás**.

A valódi Kobrak-cipők legnagyobb raktára.